

dosar nr. 2ra-1232/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (S. Clima)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (N. Simciuc, I. Muruianu, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Alexei Carp și
Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Carp
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire
la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea de apel declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,
s-a admis cererea de apel declarat de Alexei Carp și s-a modificat hotărârea din
13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea reparării
prejudiciului moral, majorând suma încasată de la 35000 de lei până la 50000 de
lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 19 februarie 2018, Alexei Carp, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire
la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Alexei Carp a indicat că activează din
anul 2001 în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, pînă în
prezent. În conformitate cu prevederile art. 35 a Legii nr. 416 din 18 decembrie
1990 cu privire la poliție cu toate modificările ulterioare, asigurarea colaboratorilor
poliției cu spațiu locativ, colaboratorilor poliției li se acordă de către organele
publice locale, cel mult după trei ani de zile de la angajare la serviciu, spațiu
locativ sub formă de apartament sau casă separată conform normelor stabilite de
legislație.

Reclamantul Alexei Carp a mai indicat că la 10 martie 2009 s-a adresat cu cerere în adresa Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău privind asigurarea cu spațiu locativ în conformitate cu prevederile art. 35 a Legii nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, cu toate modificările ulterioare, și în conformitate cu prevederile art.1, 28, 29, 35, 37, 42, 44 al Codului cu privire la locuințe al R.S.S.Moldovenești nr.306 din 03 iunie 1983.

Reclamantul Alexei Carp a menționat că prin răspunsul la cererea prealabilă parvenită de la Direcția generală locativ comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău din 23 aprilie 2009 (C-760/09) i s-a comunicat că, avînd în vedere că în mun. Chișinău s-a creat o situație extrem de dificilă cît privește asigurarea cu spațiu locativ a persoanelor care dispun de acest drept conform legislației și actelor normative în vigoare etc., din lipsa de surse financiare și spațiului locativ disponibil, Primăria mun. Chișinău în prezent nu poate soluționa problema locativă. Luînd în considerație că nu a fost asigurat cu spațiu locativ de către autoritățile publice locale conform legislației în vigoare, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată la Curtea de Apel Chișinău, depunînd o cerere către Consiliul municipal Chișinău prin care a solicitat obligarea Consiliului municipal Chișinău să-l asigure împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2009, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea dată, reclamantul a contestat-o în ordine de recurs.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, a fost admis recursul declarat de către Alexei Carp, casată integral hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2009 și emisă o nouă hotărîre prin care a fost admisă acțiunea lui Alexei Carp și obligat Consiliul mun. Chișinău de a-l asigura pe Alexei Carp împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare.

După intrarea în vigoare a deciziei judecătorești, reclamantul s-a adresat cu cerere către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, prin care a solicitat să contribuie la executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009.

Prin încheierea nr.12-916/10 din 22 februarie 2010, de către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a fost dispusă intentarea procedurii de executare și obligarea Consiliul mun. Chișinău de a executa hotărîrea judecătorească odată cu primirea prezentei încheierii.

Reclamantul Alexei Carp a menționat că conform răspunsului parvenit de la Primăria mun. Chișinău nr.08-1553 din 07 mai 2010, i s-a adus la cunoștință executorului judecătoresc Oleg Ungureanu că la momentul actual executarea hotărîrii nu poate fi posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău.

Reclamantul Alexei Carp a relatat că toate eforturile întreprinse conform legislației în vigoare în realizarea dreptului lezat nu au dat rezultate, hotărîrea judecătorească nefiind executată pînă în prezent. Conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, hotărîrea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. În acest sens se aduc ingerințe

drepturilor lui Alexei Carp prevăzute de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, care declară că fiecare persoană are dreptul la protejarea drepturilor sale civile de către o instanță independentă, care se va pronunța referitor la drepturile sale cu caracter civil. Odată ce o hotărâre de judecată nu va fi executată, are loc încălcarea art.6 Convenției CEDO. Conform art.1 a Convenției Europene pentru Drepturile Omului, se obligă Statele Membre să recunoască oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al Convenției. Această obligație trebuie respectată de către toate instituțiile statale, de către puterea executivă a statului, însă și de puterea legislativă și judecătorească, precum și de către toate persoanele care acționează în numele acestor puteri.

Reclamantul Alexei Carp a invocat că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor și a spațiului locativ alternativ, ori altfel de motive, ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești. La fel și pronunțarea unei hotărâri care se cunoaște cu certitudine că nu va fi executată. Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Dar întârzierea nu poate fi astfel încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenției (Immobiliare Saffi v. Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V). Prin omisiunea timp de mai mulți ani de a lua măsurile necesare pentru executarea hotărârilor judecătorești irevocabile în această cauză, autoritățile naționale ar putea priva prevederile articolului 6 § 1 al Convenției de toate efectele benefice.

Totodată, reclamantul pretinde că datorită eventualei neexecutări a hotărârii judecătorești în favoarea sa, acesta nu poate beneficia de bunurile sale și, astfel, în consecință se încalcă dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenție, or prin neexecutarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, autoritățile naționale împiedică reclamantul, care în mod rezonabil, așteaptă de a obține respectarea drepturilor sale. Reclamantul solicită și repararea prejudiciului moral prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 în sumă de 200 000 lei, care derivă din perioada de timp pentru neexecutarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009.

Reclamantul Alexei Carp a solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului de violare a drepturilor prevăzute de art.6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art.1 al Protocolului 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către Statul - Republica Moldova, cauzată prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei în mărime de 200 000 cu titlu de prejudiciul moral, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 lei și cheltuielile de multiplicare a copiilor în sumă de 66 lei.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Carp împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătorec Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Alexei Carp garantat de art. 6, art. 1 Protocolul 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale ca urmare a neexecutării deciziei

Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexei Carp suma de 35000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, în perioada 09 decembrie 2009 –19 februarie 2018, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexei Carp cheltuielile de asistență juridică de 3000 lei ca reale, necesare și rezonabile, și 66 lei alte cheltuieli de judecată, iar în total suma de 3066 lei, în rest, capătul de cerere privind repararea prejudiciului moral a fost respins ca neîntemeiat.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a admis cererea de apel declarată de Alexei Carp și s-a modificat hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă nr. 2-479/18 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Carp împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată în partea reparării prejudiciului moral, majorând suma încasată de la 35000 de lei până la 50000 de lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să-l asigure pe Alexei Carp și pe membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislație. Astfel, reclamantul Alexei Carp, ca rezultat al adoptării hotărârii judecătorești, a obținut dreptul de a primi de la Consiliul mun. Chișinău spațiu locativ potrivit normelor în vigoare.

Instanța de apel a reținut că prin încheierea nr. 12-916/10 din 22 februarie 2010, emisă de Oficiul de Executare Centru, documentul executoriu nr. 3r-1946/09 din 09 decembrie 2009 emis de Curtea Supremă de Justiție, a fost primit spre executare și intentată procedura de executare. Ulterior, executorul judecătoresc Roman Talmaci a preluat de la executorul judecătoresc Viorel Stoianov spre executare documentul executoriu nr. 3r-1946/09 din 09 decembrie 2009, emis de Curtea Supremă de Justiție. Reieșind din conținutul Raportului motivat prezentat de executorul judecătoresc Oleg Ungureanu pe marginea cauzei date se atestă că, la 25 ianuarie 2013 în cadrul biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu a parvenit ca strămutat de la executorul judecătoresc Roman Talmaci, documentul executoriu nr. 3r-1946/09 din 09 decembrie 2009, emis de Curtea Supremă de Justiție privind obligarea Consiliului mun. Chișinău de a-l asigura pe Alexei Carp și pe membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislație, potrivit succesiunii rândului.

Instanța de apel a stabilit că prin încheierea nr. 026-376/13 din 25 ianuarie 2013 a fost primit spre executare documentul executoriu și intentată procedura de executare, cu obligarea debitorului de a executa documentul executoriu. Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a întreprins măsurile necesare în vederea executării titlului executoriu, însă potrivit răspunsurilor autorității publice locale rezultă că este imposibilă la moment executarea hotărârii judecătorești din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de

locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală, precum și lipsa mijloacelor financiare necesare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

Instanța de apel a mai stabilit că prima instanță just a concluzionat că reclamantului Alexei Carp i s-a încălcat dreptul la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prin urmare a avut loc o violare a prevederilor Legii nr. 87 și art. 6 paragraful 1 al Convenției. În lumina celor expuse, instanța de apel a reținut că, deși hotărârea nu a fost executată pînă în prezent, reclamantul mai este în drept să-și recupereze creanța dobîndită în temeiul hotărârii judecătorești în continuare (hotărîrea Marcu c. Moldovei). CEDO în practica s-a a reiterat că o hotărâre în care se constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia, în așa mod încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare (Prodan c. Moldovei). În această cauză, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situația în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

Instanța de apel a invocate că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încît acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. Așadar ținînd cont de normele legale citate, care reglementează repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și de circumstanțele pricinii, prima instanță, constatînd încălcarea dreptului lui Alexei Carp la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 09 decembrie 2009, corect a concluzionat că, suma de 200 000 lei, solicitată de Alexei Carp în vederea reparării prejudiciului moral, este exagerată și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de acesta prin tergiversarea executării deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009, pentru perioada 09 decembrie 2009 și pînă la 19 februarie 2018, însă la caz, Colegiul civil consideră că suma încasată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Alexei Carp, în sumă de 35 000 lei, urmează a fi majorată șa pînă la suma de 50 000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică instanța de apel a reținut că prin ordinul de plată seria PL nr.640100 din 28 martie 2018 se atestă că reclamantul Alexei Carp a achitat în contul Biroului Asociați de Avocați „Garant” suma totală de 4000 lei cu titlu de plată a serviciilor juridice prestate de avocatul Culeac-Reul Natalia.

Totodată, instanța de apel a relatat că la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate în speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile special necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe

tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Prin urmare, având în vedere gradul de complexitate a prezentei pricini, modul în care materialele cererii de chemare în judecată au fost pregătite pentru depunere în instanță, numărul ședințelor de judecată la care a participat avocatul (2 ședințe), timpul necesar pentru întocmirea unei astfel de cereri de chemare în judecată, faptul că acțiunea s-a dovedit a fi întemeiată parțial, cheltuielile legate de plata serviciilor juridice au fost necesare și rezonabile urmând a fi admise parțial în mărime de 3 000 lei.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că prima instanță just a admis și solicitarea reclamantului privind restituirea cheltuielilor în sumă de 66 lei pentru multiplicarea copiilor de pe înscrisuri anexate la cererea de chemare în judecată, or suma dată este confirmată prin bonul de plată seria PL nr.019274 din 19 februarie 2018.

De asemenea, instanța de apel a indicat că argumentele apelantului Ministerul Justiției al RM, le consideră declarative și nefondate, or, la caz nu poate fi invocat comportamentul părților și anume al reclamantului, atît timp cît executarea hotărîrii judecătorești nu stă în sarcina ultimului, astfel în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat, în contul reparării prejudiciului moral.

Instanța de apel consideră că apelantul Ministerul Justiției al RM nu a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în susținerea apelului Ministerului Justiției al RM care ar dovedi ilegalitatea hotărîrii instanței de fond și ar servi ca temei de casare a acesteia cu admiterea apelului înaintat, or, acesta este o expunere directă a referinței depuse.

Instanța de apel consideră că apelul declarat de Ministerului Justiției al RM este neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar apelul declarat de Alexei Carp, este întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea hotărîrii primei instanțe prin majorarea sumei prejudiciului moral încasat din bugetul de stat.

La 20 martie 2019, Alexei Carp, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîrii, prin care să fie admisă acțiunea depusă de Alexei Carp, declararea recursului depus de Ministerul Justiției al RM ca fiind inadmisibil.

În motivarea cererii de recurs recurentul Alexei Carp a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pe care le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Recurentul Alexei Carp a indicat că sunt neîntemeiate afirmațiile intimatului Ministerul Justiției al RM din cererea de recurs precum că, încasarea sumei de

50000 lei cu titlu de prejudiciul prejudicial moral cauzat prin neexecutare în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2009 în perioada 09 decembrie 2009 - 19 februarie 2018, sunt nejustificate și exagerate deoarece deciziile instanțelor judecătorești definitive se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Recurentul a menționat că mărimea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Recurentul Alexei Carp a invocat prevederile art. 1422, 1423 Cod civil în care este indicat că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

De asemenea, recurentul a indicat că la aprecierea prejudiciului moral se ține cont de caracterul individual al fiecărei cauze, iar aceasta se face în raport cu criteriile de apreciere, cum este complexitatea cauzei, durata neexecutării, comportamentul părților etc. Totodată, la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CEDO în spețe similare.

Recurentul Alexei Carp a relatat că prejudiciul moral acordat prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani în sumă de 35000 lei pentru neexecutare în termen rezonabil a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova în perioada 09 decembrie 2009 - 19 februarie 2018, și mai apoi majorat la 50000 lei, cuprinde o perioadă mare de timp și evident nu se încadrează în sumele acordate de CEDO pe cazuri similare.

Astfel, recurentul consideră că instanța de fond și instanța de apel a subapreciat considerabil și neîntemeiat compensarea prejudiciului moral în mărime de 35000 lei, și mai apoi le-a majorat la suma de 50000 lei, pentru un termen foarte mare de neexecutare a hotărârii judecătorești. La aprecierea sumei date instanța nu a luat în considerație și importanța cauzei, care este una de importanță deosebită, crucială pentru reclamant, deoarece obiectul litigiului este asigurarea cu spațiu locativ. În materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral variază între 1000 Euro și 2500 Euro, pentru 5 sau 10 ani. Cea mai mică sumă s-a acordat în Deservire SRL, 600 Euro, pentru 6 ani și cea

mai mare în Cravcenco, 3000 Euro, pentru 10 ani de examinare a unui litigiu de muncă.

Recurentul consideră necesar de a respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, a admite recursul declarat de Alexei Carp, cu modificarea în parte, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 iunie 2018 și decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019 în partea respingerii parțiale a cererii de încasare a prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică și în acesată parte a emite o nouă hotărâre prin care acțiunea să fie admisă integral și a încasa din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției RM în beneficiul său a prejudiciului în mărime de 200000 lei, cu titlu de prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 lei, pentru neexecutarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2011.

La 24 mai 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Carp.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, a apreciat în mod arbitrar probele, a aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face printr-o lege specială. Actualmente, în practica națională o asemenea lege specială este Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Mai mult, recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a notat că instanța de apel și instanța de fond a ignorat prevederile Codului de executare și a Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului, prin urmare orice acțiune ale executorului judecătorească în vederea executării documentului executoriu, necesită cererea creditorului.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că comportament părților pe parcursul derulării procedurii de executare, confirmă expres că intimatul Alexei Carp în mod direct a aprobat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, ca

ulterior, să înainteze cerere de chemare în judecată conform prevederilor Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat că instanța de apel la emiterea deciziei din 27 februarie 2019 nu a ținut cont de cerința fundamentală față de despăgubirea prejudiciului moral, care constă în faptul că la determinarea despăgubirilor care acordă o satisfacție echitabilă părții în proces în speță intimatului, obligatoriu se vor lua în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei.

Mai mult, recurentul a relatat că instanța de apel, a apreciat arbitrar poziția participanților la proces în ce privește capătul de acțiune privind acordarea prejudiciului moral și nu a luat în considerație circumstanțele de drept invocate de Ministerul Justiției, și anume prevederile art.5 din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, care prevede expres că la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova consideră că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a ținut cont de hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 646 din 10 iulie 2018, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care nu sunt asigurați cu spațiu locativ inclusiv cămin la locul de muncă, li se plătește o compensație bănească pentru închirierea subînchirierea spațiului locativ în cuantumul prevăzut de contractual de închiriere (subînchiriere) a locuinței, dar care să nu depășească salariul de funcție al acestora. În asemenea circumstanțe plata pentru chirie îi revine serviciului financiar al Ministerului Afacerilor Interne, iar autoritățile administrative și instituțiile din subordine vor efectua plata compensației. Mai mult ca atât, recurentul a indicat că Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nu prevede încasarea unor astfel de cheltuieli cu titlu de prejudiciu, o asemenea cerere urmează a fi înaintată într-o procedură separată și anume împotriva autorității publice locale, or, Ministerul Justiției nu poate fi obligat să execute din contul Statului o obligație care îi revine nemijlocit Consiliului și Primăriei mun. Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 25 martie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 3436 (f.d. 244, vol. I), iar recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a luat cunoștință cu decizia instanței de apel la data de 27 martie 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire anexate la materialele cauzei (f.d. 29, vol. II). Date privind recepționarea deciziei de către recurentul Alexei Carp la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursurile, au fost depuse de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, la data de 20 martie 2019 și 24 mai 2019 cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 22 mai 2019 și 27 mai 2019 în adresa intimațiilor Alexei Carp, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Consiliul mun. Chișinău, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu au fost expediate copile recursurilor declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații Alexei Carp, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Consiliul mun. Chișinău, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu nu și-au falorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursurile declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Alexei Carp și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Carp împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a

hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan